

**DE MAMMOETRIJDER
EN ANDERE VERHALEN**

door

Henk de Kruyff

the delicate art of noise pollution

DE MAMMOETRIJDER
EN ANDERE VERHALEN

door

Henk de Kruyff

Vertaald uit het Engels door de auteur.
Originele titel: Just a Being

Dit werk wordt uitgegeven onder een
Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-
GeenAfgeleideWerken 3.0 Unported licentie

Augustus 2013

ISBN: 978-94-02102-23-9

Foto van de grotschildering:
Nomadsoul1/123RF.com

Omslagontwerp:
Brendan Weekers

Inhoud

De berg	7
De stop	13
De zilveren doos	23
Elf	31
Het spel	45
Het toneel	57
De tandarts	61
Dromen van onschuld	67
De mammoetrijder	89
Van Idee en Mens: een fabel	99
De pandemie	105
Moord	161
De droom	167
Het zwarte feest	181
Gemanipuleerd	187

De berg

Het lot, zo zouden sommigen het noemen. Maar Sal geloofde niet in het lot. Het lot was iets dat bij een andere tijd hoorde. Zelfs bij een andere plaats. Hier, in de verlatenheid van de bergen geloofde Sal eerder in een gezond lichaam en wijsheid geboren uit ervaring. Dat had hem vele generaties goed gediend. Maar het leek erop dat zijn lichaam of zijn wijsheid hem deze keer in de steek had gelaten.

Sal lag op zijn rug en staaarde naar de lucht. Hulpelozer dan hij ooit was geweest. En de pijn was erger dan hij ooit had gevoeld.

Dit was goed, besepte hij. Zolang hij pijn voelde, leefde hij. Maar als de heftigheid van de pijn een indicatie was van de ernst van zijn verwondingen, dan was hij serieus in de problemen, dat besepte hij ook.

Sal had niet tot zo'n hoge leeftijd geleefd door te wanhopen als het leven tegen zat, maar zodra hij zijn voet voelde wegslijpen voordat zijn hand een goeie grip had gevonden aan die uitstekende rotspunt, schoot er wel een morbide gedachte door hem heen. Misschien geen wanhopige gedachte, maar eerder een van berusting.

'Oh,' had hij gedacht. 'Zo voelt het dus als de ouderdom je inhaalt.'

De val had veel langer geduurd dan hij had verwacht en een veelheid aan beelden hadden zich in zijn brein verdrongen

alvorens het onvermijdelijke neerkomen, waarbij hij zijn vlees voelde kneuzen en zijn botten breken.

Een zwarte sluier begon op te trekken vanuit de achterste regionen van zijn bewustzijn. De sluier was verleidend en troostend. Zijn ogen maar even sluiten en de sluier over hem heen laten komen leek een genot. Hij wist dat hij de verleiding moest weerstaan.

Het dorp waarin hij woonde was niet te onderscheiden van andere dorpen die door de Alpen verspreid lagen. De mensen in die dorpen waren fel onafhankelijk. Van democratie had niemand gehoord: de dorpsoudste had de leiding over de dagelijks gang van zaken.

Een van die zaken was het veroordelen en verbranden van heksen. Als er een koe ziek werd of als er een misvormd kind werd geboren, dan werd de dorpsoudste geraadpleegd en binnen een paar dagen brandde er een arme stakker.

Sal was zo'n stakker. Zijn misdaad was niets anders geweest dan het hoeden van zijn geiten in de isolatie van de hogere alpen waar hij het grootste deel van het jaar verbleef. Het bleek een noodlottig najaar in 1562. Hij keerde niets vermoedend met zijn kudde terug naar het dal, net voor de winter zou neerdalen op de hogere weiden. Hij werd in de kraag gevat en voor hij wist wat er gebeurde, was hij berecht en veroordeeld tot de brandstapel.

Hij herinnerde zich de vlammen die oprezen uit de houtstapel. De herinnering aan de pijn kwam te meer tot leven in zijn huidige omstandigheden.

En hij zag weer de verbazing op de gezichten die hij vaag door de waas van vuur heen kon zien. Hij keek naar beneden naar zijn voeten. Hij verwachtte dat ze zwart en verkoold zouden zijn, maar hij zag gezonde en onaangetaste voeten. Zijn hele lichaam bleek onaangetast door het vuur. Alleen zijn haar verschroeide tot kleine garnaaltjes gesmolten haar op zijn hoofd.

Hij had geschreeuwd. Niet van pijn maar uit triomf.

“Zie wat er gebeurt als je een echte heks verbrandt?” had hij vanuit de vlammen geschreeuwd. “Denk aan al het onschuldige bloed aan jullie handen!”

De menigte was gevlucht. Het vuur en Sal aan hun lot overlatend in de hoop dat Sal uiteindelijk zou zwijgen. Het vuur had tot de volgende ochtend gebrand en gesmeuld, maar Sal was weg en niemand uit het dorp zou hem ooit nog zien.

Dat was vier en een halve eeuw geleden. Al die tijd was hij alleen gebleven in de bergen. Alleen, maar niet eenzaam. De bergen, de bloemen in de weiden, de dieren, hij had er meer aan dan aan de mensen in het dal. Soms zag hij ze, mensen. In de verte. Wandelaars en klimmers, zoekend naar rust in de drukte van de Alpen. Hun kleren en uitrusting werden met het jaar meer onherkenbaar voor Sal. Onherkenbaar en nutteloos, had hij altijd gevonden.

Nu lag hij op zijn rug aan de voet van een steile rotswand en wenste hij dat hij zo'n lichtgewicht touw had gehad. Of zo'n laken waarmee sommigen naar beneden zeilden als een blad in

de herfst. Te laat voor die wens, dacht Sal. Was het einde dan eindelijk gekomen?

“Sal?” rommelde een stem.

Sal keek om zich heen maar hij zag geen enkel levend wezen behalve die keizerarend die boven hem cirkelde. Die aaseter voorziet een makkelijk maaltje, dacht Sal zonder wroeging. Zo werkt de natuur waar hij zo lang onderdeel van was geweest.

“Sal,” klonk de stem weer. “Het is tijd, Sal.” “Tijd waarvoor?” vroeg Sal.

“Tijd,” antwoordde de stem.

“Wie ben je?” vroeg Sal terwijl hij zijn hoofd probeerde te draaien om nog beter om zich heen te kunnen kijken. Een scherpe pijn in zijn ruggengraat deed hem die poging opgeven.

“Wij zijn jou,” zei de stem.

“Ik heb teveel pijn om raadsels op te lossen,” zei Sal kreunend.

“Gauw zul je geen pijn meer voelen,” zei de stem. “Het duurt niet lang meer of je voelt alleen nog maar het gewicht van de wereld.”

Sal voelde zijn bewustzijn wegebber. Maar in plaats van de zwarte sluier die maar bleef aandringen vanuit het achterste van zijn bewustzijn, was er een andere gewaarwording.

Hij had het gevoel groter te worden. En meer solide. Hij probeerde zijn lichaam te inspecteren maar hij merkte dat hij niet meer kon bewegen. Sal voelde hoe zijn voeten de wortels vastgrepen van de rotsen waarop hij lag. Hij voelde zijn lichaam breder worden en zijn lijf rees als een brood. De lucht kwam dichterbij en al snel stak zijn hoofd door de wolken.

“Je bent een van ons nu,” zei de stem.

Sal probeerde te begrijpen wat er was gebeurd. De wolken dreven om zijn hoofd, koud en vochtig waar ze hem raakten.

“Je hebt maar een korte tijd geleefd naar onze rekening,” zei de stem. “Je eeuwigheid is nu begonnen.”

“Wie ben je?” vroeg Sal weer, zich verbazend over zijn eigen stem die rollend en diep was als aarde en rots.

“Wij zijn jou en jij bent ons,” rommelde de stem terug. “Wij zijn de ruggengraat van de aarde.”

Sal sloot zijn ogen en terwijl hij eindelijk begon te beseffen wat er was gebeurd, gaf hij toe aan zijn vermoeidheid. Hij kon vergeten nu. Een half millennium was slechts een moment, een flits vergeleken met het vooruitzicht op eeuwigheid.

De stop

Gefascineerd door het corioliseffect zat hij in de badkuip te kijken hoe het water weg kolkte in de vergetelheid van de afvoer. Hij was plotseling gefascineerd door alledaagse gebeurtenissen die hij al duizenden keren had gezien. Een laatste rommelend gorgelen uit de afvoer ontwaakte hem uit zijn overweging en hij realiseerde zich dat hij nog steeds met de stop in zijn handen in een lege badkuip zat.

Kreunend kwam hij overeind terwijl zijn oude lijf hem strafte voor het vermetele trotseren van een leeg, koud bad. Vooral vermetel na de weldaad van een warm, vol bad.

“Tijd voor actie,” zei hij tegen zichzelf.

Die uitspraak had veel gewicht. Vandaag was de dag. Dé dag! D-day. Er was een beslissing genomen en die beslissing moest worden omgezet in actie. Aan het einde van de dag zou hij het uitzicht hebben op meer leven dan ooit. Al kostte het veel.

Hij keek in de spiegel terwijl hij zich met de nodige stevigheid afdroogde. Er keek een vermoeid gezicht terug. De roodheid in zijn gezicht, een laatste overblijfsel van het warme bad, kon de bleke ondertoon van de huid niet verbergen. Het rood slechts make-up die de vaal gele tint van het oogwit niet wist te verbergen. Vermoeide ogen die lang waren geplaagd door slapeloosheid en piekeren. Vandaag was inderdaad de dag.

Gekleed in zijn gebruikelijke donkerblauwe pak en met zijn grijze haren nog donker van het badwater, pakte hij zijn

telefoon en belde het nummer dat hij zo lang had gevreesd te bellen.

“ArtiBrain, waarmee kan ik u van dienst zijn?” klonk de stem op een professioneel ongeïnteresseerde toon.

“Hallo,” zei hij, even slikkend om te proberen een door vrees vermengd met opwinding geblokkeerde keel weer vrij te krijgen. “U spreekt met Mijnheer Eigenwaard. Kan ik met Dhr. Simon spreken alstublieft?”

“Een momentje, alstublieft,” de stem veranderde in muziek van een onplezierige wachtkamer soort.

Een paar maten gingen voorbij. Maten die Mijnheer Eigenwaard, Michael voor zijn vrienden als hij die had gehad, maar weinig ontspande.

“Hallo, Mijnheer Eigenwaard,” klonk de gladde, geanimeerde stem van Dhr. Simon. “Hoe gaat het met u vandaag?” en zonder op een antwoord te wachten ging hij door, “Bent u tot een beslissing gekomen?”

Michael slikte weer.

“Ja,” was alles wat hij kon zeggen.

Meer zeggen zou zijn vastberadenheid doen wankelen.

“Mooi, mooi,” zei Dhr. Simon met de zelfverzekerde toon van een ervaren verkoper die weer een succesje heeft geboekt. “Ik weet zeker dat u de juiste beslissing hebt genomen door ons de unieke procedure te laten uitvoeren.”

“Ik heb u nog niet verteld wat mijn...” begon Michael.

“Natuurlijk niet, maar wat kan het anders zijn dan een luidkeels ‘Ja?’” onderbrak Dhr. Simon hem.

Hij liet het zo makkelijk lijken.

“Om u de waarheid te zeggen,” zei Michael, enigszins geïrriteerd door Dhr. Simon’s vooronderstelling en zelfverzekerdheid, “Heb ik er lang over na moeten denken en het was geen makkelijke beslissing!”

Hij probeerde het te laten klinken als een moeilijke beslissing, wat het ook was geweest. Maar het was ook de enige mogelijke beslissing. En in alle redelijkheid: hij had geen keus dus Dhr. Simon had gelijk, het kon niet anders zijn dan ‘ja’. Al was Michael het niet eens met ‘luidkeels’.

Nu Dhr. Simon geen vriendelijkheid meer nodig had om een klant te overtuigen, nam de conversatie een zakelijke wending. Een afspraak werd gemaakt en toen Michael de verbinding verbrak voelde hij een enorme leegte. Alle beroering over het nemen van een beslissing was verdwenen. Het was gedaan.

Michael had de grootste moeite om zichzelf te motiveren voor de dagelijkse, mondaine taken, maar de routine moest doorgaan om het lijf te bewaren tot de grote dag. Dhr. Simon had hem immers op het hart gedrukt fit te blijven om de procedure zo probleemloos mogelijk te kunnen uitvoeren. Dus met een dof gevoel van wroeging dat aan zijn binnenste knaagde, ging Michael door met boodschappen doen, eten klaarmaken en slapen. Steeds wetende dat over een paar weken deze taken voor altijd overbodig zouden zijn.

De dag arriveerde. Michael stond op en ging door zijn ochtendroutine heen met een gevoel van triomf.

‘Nooit meer,’ was zijn gedachte bij iedere gehate handeling.

Nooit zou hij zich meer hoeven verbazen over de nodeloosheid van alles. Nooit zou hij meer worden geplaagd door de immense narigheid van het 's ochtends moeten opstaan en de dagelijkse sleur tegemoet zien.

Hij at een licht ontbijt, net genoeg om hem de energie te geven voor de reis naar het bedrijf waar hij de meest ingrijpende medische procedure die de mens kende zou ondergaan. Hij zou een van de heel weinigen zijn. En die exclusiviteit was niet gebaseerd op rijkdom - hoewel de al voldane rekening voor de procedure hem al zijn geld had gekost - maar het was afhankelijk van de zeldzame bereidheid voor altijd een ander mens te worden. Mens? Michael onderdrukte die vraag snel.

Precies om elf uur arriveerde hij bij de ingang van het 'Instituut voor Mens Vernieuwing', het gebouw waar ArtiBrain in was gevestigd. Aan de balie zat een jonge vrouw die de routine had van lange ervaring, en dat terwijl hij had begrepen dat de procedure slechts zelden werd uitgevoerd. Zou zij ook een...

"Neemt u alstublieft de lift naar de tweede verdieping. Daar zal Dr. Steiff u verder helpen," zei de vrouw op een toon die het gesprek beëindigde.

Wat haar betreft had ze haar taak gedaan. Alle andere vragen zouden worden beantwoord door Dr. Steiff.

De tweede verdieping leek op een ziekenhuisafdeling, en dat klopte beter met wat Michael had verwacht. Het stelde hem gerust, dat was merkwaardig want hij haatte ziekenhuizen. Een

gezette man van rond de vijftig en met onlangs in zwang geraakte bakkebaarden, verwelkomde hem met een levendig handen schudden.

“Mijnheer Eigenwaard,” zei de man. “Ik ben Dr. Steiff, welkom bij ArtiBrain.”

Michael knikte maar was te nerveus om iets te zeggen. Dr. Steiff negeerde Michael's stilte en hij babbelde door over de successen van de procedure en hoe, ondanks de experimentele status van het project, het al levens had veranderd. Hij zou al snel de wonderen van de transformatie ervaren.

Dr. Steiff leidde Michael al pratend door een gang naar een grote dubbele deur.

“Treed binnen in een zorgeloos leven,” zei Dr. Steiff terwijl hij de deuren openzwaaide met een theatraal gebaar.

Ze liepen verder terwijl Dr. Steiff, met de nodige trots, aan Michael vertelde wat hij kon verwachten. Dhr. Simon had hem ongetwijfeld de belangrijkste feiten verteld maar Dr. Steiff wist zeker dat Michael meer wilde weten. Wat Michael eigenlijk wilde was de hele procedure achter de rug hebben.

De lichten in de operatiekamer waren helder zonder dat ze verblindend waren. Hij lag op de operatietafel en had de grootste moeite om zijn vastberadenheid te behouden. Een enorme en plotselinge twijfel had hem bijna de benen doen nemen, maar het was hem gelukt die opwelling te onderdrukken.

Nu was hij letterlijk aan banden gelegd, overal staken draden en slangen in hem en de verdoving begon effect te hebben.

Terwijl de lichten weg begonnen te drijven, was zijn laatste gedachte als volledig biologisch menselijk wezen, een gedachte vol spijt. Nooit zou hij meer de pijn voelen die een kwetsbare ziel vaak voelde in een harde wereld, maar hij zou ook nooit meer de schoonheid van het leven zien.

De volgende dag schakelde Michael in. Een monitor naast hem liet de belangrijkste informatie over zijn nieuwe lijf zien. Voltage en stroom waarden correct. Flux routes vertoonden allemaal een goede doorstroming. Hersencellen allemaal gevoed en gecontroleerd, klaar om extra informatie te verstrekken mocht het nodig zijn. Kalm keek hij naar de monitor, direct alle parameters van zijn nieuwe leven herkenkend, hoewel het de eerste keer was dat hij ze zag. Zijn kunstmatige brein, gesitueerd in een kleine holte waar zijn hart had gezeten, gaf hem alle informatie die hij nodig had.

De deur van de kamer ging open en Dr. Steiff kwam binnen.

“Hoe voelen we ons?” vroeg hij luid en joviaal in zijn bariton stem die de ruiten deed rammelen.

“Prima,” antwoordde Michael.

Hij ‘voelde’ zijn oude hersenen meer informatie vragen aan zijn nieuwe brein over het karakter van Dr. Steiff. Neutraal/ goed kwam het beknopte antwoord.

“Ik heb mij laten vertellen door degenen die u zijn voorgegaan, dat de communicatie tussen uw kunstmatige en natuurlijke brein even tijd nodig heeft om te wennen,” zei Dr. Steiff terwijl hij vluchtig naar de monitor keek. “U zult trouwens aan veel dingen moeten wennen.”

“Dat zal wel lukken,” zei Michael op een zelfverzekerde toon die zijn natuurlijk brein verbaasde. “Wanneer kan ik naar huis?” voegde hij eraan toe.

Dr. Steiff glimlachte.

“U kunt gaan wanneer u wilt maar ik adviseer u minstens drie van onze aanpassingsklassen te volgen die vanavond weer beginnen. Die zullen u helpen om aan uw nieuwe lijf te wennen en vooral aan uw nieuwe brein.”

“Dank u, dokter, ik zal er over denken,” zei Michael, hij klonk niet erg overtuigd.

Later die avond, na de aanpassingsklas waar hij heen was gegaan in weerwil van wat zijn nieuwe brein had geadviseerd, zat hij in de stoel naast zijn bed. Terwijl zijn kunstmatige brein de informatie verwerkte die hij die avond had gekregen, vroeg zijn biologische brein om aandacht.

“Ik ben niet langer wie ik was,” zei zijn biologische brein. “Je hebt me verraden!”

“Nee,” antwoordde hij zijn eigen brein. “Ik heb gedaan wat nodig was om te overleven. Als ik naar jou had geluisterd had ik niet verder kunnen leven, dat weet je!”

Zijn biologisch brein reageerde met een moeilijk te beantwoorden vraag, “Maar zijn we nu nog wel een mens?”

Op dat moment onderbrak zijn kunstmatige brein de conversatie.

“Sta mij toe het organische brein te termineren,” verzocht het. “Alle informatie overgezet, organisch brein niet langer nodig.”